

ZPRAVODAJ

PROSINEC 2011

☑ SOCIÁLNÍ REFORMA

Novelizace zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a jeho prováděcí vyhlášky č. 505/2006 Sb.

Od 1. ledna 2012 se mění některá důležitá ustanovení výše uvedeného zákona a jeho prováděcí vyhlášky. Uvedu některé nejdůležitější změny.

Státní správu v oblasti sociálních služeb bude vykonávat Úřad práce České republiky – krajské pobočky a pobočka pro hl.m. Prahu.

Zásadně se mění podmínky při posuzování stupně závislosti na pomoci jiné osoby. Zákon uvádí pouze deset okruhů, ve kterých bude hodnocena schopnost zvládat základní životní potřeby:

- a) mobilita
- b) orientace
- c) komunikace
- d) stravování
- e) oblékání a obouvání
- f) tělesná hygiena
- g) výkon fyziologické potřeby
- h) péče o zdraví
- i) osobní aktivity
- j) péče o domácnost

Každý z uvedených úkonů je dále rozveden v novele prováděcí vyhlášky.

Pro získání stupně I budete potřebovat ve věku do 18 let získat 3 body, po 18 letech 4 body.

Pro získání stupně II musíte získat ve věku do 18 let 4 nebo 5 bodů, po 18 letech 5 nebo 6 bodů

Pro získání stupně III musíte získat ve věku do 18 let 6 nebo 7 bodů, po 18 letech 7 nebo 8 bodů

Pro získání stupně IV musíte získat ve věku do 18 let 8 nebo 9 bodů, po 18 letech 9 nebo 10 bodů.

Při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby, přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické věby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků,

předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku. U osoby do 18 let se srovnává intenzita a náročnost péče o posuzovanou osobu se zdravotním postižením s péčí, kterou je třeba věnovat zdravé fyzické osobě téhož věku.

Výše příspěvku zůstává nezměněna s výjimkou osob ve věku do 18 let zařazených do stupně II, kterým je příspěvek zvýšen o 1000 Kč.

Příspěvek se zvyšuje o 2000 Kč nezaopatřenému dítěti ve věku do 18 let a rodiči, kterému náleží příspěvek a který pečuje o nezaopatřené dítě do 18 let věku.

Příspěvky vyplácí měsíčně krajská pobočka Úřadu práce, která je příslušná k rozhodnutí o příspěvku.

Příjemce příspěvku je povinen na vyžádání správního orgánu, který provádí kontrolu využívání příspěvku, prokázat, že byl příspěvek využit k zajištění pomoci.

Novela prováděcí vyhlášky k zákonu o sociálních službách mimo jiné zvyšuje většinu částek za zajištění jednotlivých služeb o 10 až 20 Kč.

Zákon o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů

Jedná se o zcela nový právní předpis, který mimo jiné ruší vyhlášku č. 182/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, upravující do konce letošního roku podmínky pro přiznávání průkazů TP, ZTP a ZTP/P, příspěvku na zakoupení motorového vozidla, na provoz motorového vozidla, příspěvku na stavební úpravy bytu a domu atd.

Nový zákon zná pouze dva druhy dávek:

- a) příspěvek na mobilitu,
- b) příspěvek na zvláštní pomůcku.

Nárok na příspěvek na mobilitu má osoba starší 1 roku, která není schopna zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace, opakovaně se v kalendářním měsíci dopravuje nebo je dopravována a nejsou jí poskytovány pobytové sociální služby v některém zařízení uvedeném v zákoně o sociálních službách. Schopnost osoby zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility se pro nárok na příspěvek na mobilitu posuzuje podle zákona o sociálních službách stejným způsobem jako pro účely příspěvku na péči.

Výše příspěvku na mobilitu činí za kalendářní měsíc 400 Kč.

Nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku má osoba, která má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí nebo těžké sluchové postižení anebo těžké zrakové postižení charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a její zdravotní stav nevyklučuje přiznání tohoto příspěvku.

Nárok na přiznání příspěvku na pořízení motorového vozidla má osoba, která má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí nebo těžkou až hlubokou mentální retardaci za předpokladu, že se tato osoba opakovaně v měsíci motorovým vozidlem dopravuje a že je schopna řídit motorové vozidlo nebo být převážena motorovým

vozidlem, Příspěvek se poskytuje osobě starší 3 let a to na dobu nejméně 10 let. Výše příspěvku je stanovena až do 200 000 Kč s přihlédnutím k celkovým sociálním a majetkovým poměrům žadatele a jeho rodiny.

Dalšími příspěvky pro tělesně postižené jsou:

- příspěvek na dodatečnou úpravu motorového vozidla,
- příspěvek na stavební práce spojené s uzpůsobením koupelna a WC (nikoli obklady, podlahové krytiny, sanita apod.),
- příspěvek na stavební práce spojené s rozšířením dveří v bytě,
- speciální komponenty osobního počítače (např. uzpůsobená klávesnice, myš, speciální programové vybavení)
- příspěvek na nájezdové lyžiny a přenosnou rampu.

Příspěvek na tyto pomůcky může být poskytnut osobě od 1 roku v celkové výši do výše 350 000 Kč se spoluúčastí osoby ve výši 10% z ceny pomůcky. Příspěvek na pomůcku v ceně do 24 000 Kč se poskytuje v případě, je-li příjem osoby a příjem osob s ní společně posuzovaných nižší než osminásobek životního minima jednotlivce nebo životního minima společně posuzovaných osob podle zákona o životním a existenčním minimu.

Příspěvek na zvláštní pomůcku se neposkytuje na pořízení stropního zvedacího systému, schodišťové plošiny a schodolezu, tyto pomůcky však lze získat na základě smlouvy o výpůjčce podle občanského zákoníku osobě starší 3 let, která má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí. Pokud osoba nemá dostatek finančních prostředků k úhradě instalace výše uvedených pomůcek, může jí být poskytnut příspěvek na jejich instalaci. Spoluúčast osoby činí vždy minimálně 1000 Kč.

Typy a rozsahy postižení, na jejichž základě lze získat příspěvek na zvláštní pomůcku, jsou uvedeny v příloze k zákonu č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů. Seznam všech zvláštních pomůcek, na které lze poskytnout příspěvek, je uveden v příloze č. 1 k prováděcí vyhlášce č. 388/2011 Sb.

Průkaz TP náleží osobám, které jsou podle zákona o sociálních službách považovány pro účely příspěvku na péči za osoby závislé na péči jiné osoby ve stupni I (lehká závislost).

Průkaz ZTP náleží osobám, které jsou podle zákona o sociálních službách považovány pro účely příspěvku na péči za osoby závislé na péči jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost), a osobám starším 18 let, které nejsou schopny zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace z důvodu úplné nebo praktické hluchoty.

Průkaz ZTP/P náleží osobám, které jsou podle zákona o sociálních službách považovány pro účely příspěvku na péči za osoby závislé na péči jiné osoby ve stupni III (těžká závislost) nebo stupni IV (úplná závislost), a osobám, a osobám, u kterých bylo pro účely příspěvku na mobilitu zjištěno, že nejsou schopny zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace s výjimkou osob, kterým byl z tohoto důvod přiznán průkaz ZTP.

Výhody spojené s průkazy TP, ZTP a ZTP/P zůstávají nezměněny.

Státní správu v oblasti poskytování dávek a přiznávání průkazů TP, ZTP a ZTP/P bude vykonávat Úřad práce České republiky – krajské pobočky a pobočka pro hl.m. Prahu.

POZOR!!

Podle komentáře MPSV k zákonu č. 329/2011 Sb. o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů dosud přiznané průkazy TP, ZTP a ZTP/P zůstávají v platnosti i po 1.1.2012 a to do uplynutí doby platnosti vyznačené na zadní straně průkazu, nejdéle však do 31.12.2015 (bez ohledu na to, že je zde vyznačena delší nebo neomezená doba platnosti průkazu).

Od 1.1.2012 vydá krajská pobočka Úřadu práce osobám, kterým byl přiznán příspěvek na péči a osobám, kterým byl přiznán příspěvek na mobilitu nebo příspěvek na zvláštní pomůcku, kartu sociálních systémů, která současně v zákonem stanovených případech bude sloužit jako průkaz TP, ZTP nebo ZTP/P.

Všechna zahájená a pravomocně neskončená řízení o dávkách sociální péče a mimořádných výhodách poskytovaných dosud podle vyhl. č. 182/1991 Sb. přejdou od 1.1.2012 na krajské pobočky Úřadu práce. Rozhodovat o nich však budou tyto orgány státní správy podle předpisů platných do 31.12.2011.

Zpracovala JUDr. Zdeňka Cupková, 14.12.2011

☑ OTÁZKY A ODPOVĚDI K SOCIÁLNÍ REFORMĚ

Informace č.115, NRZP ČR

OTÁZKY A ODPOVĚDI K SOCIÁLNÍ REFORMĚ ZMĚNY V ROCE 2012

Příspěvek na mobilitu a příspěvek na zvláštní pomůcku

Otázka 1:

Obecné dotazy k příspěvku na mobilitu a příspěvku na zvláštní pomůcku – nejasnost, co bude patřit do mobility a co do kompenzačních pomůcek?

Odpověď:

Příspěvek na mobilitu

- Jedná se o opakovanou a nárokovou dávku, která je poskytována osobám starším jednoho roku, které nejsou schopny zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace, opakovaně se v kalendářním měsíci dopravují nebo jsou dopravovány, a nejsou jim poskytovány sociální služby podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů v domově pro OZP, v domově pro seniory nebo domově se zvláštním určením nebo zdravotnickém zařízení ústavní péče.

- Výše příspěvku na mobilitu činí v kalendářním měsíci 400 Kč (tj. max. 4 800 Kč za rok).

- O dávce rozhoduje Úřad práce ČR (krajské pobočky, pobočka pro hlavní město Prahu) v rámci zavedení nového systému jednotného výplatního místa (JVM).

- Žádost je třeba podat na ministerstvem předepsaném formuláři. V současné době ještě formulář není k dispozici. Bude na webových stránkách MPSV (www.mpsv.cz).

- Další náležitostí je čestné prohlášení o splnění podmínky opakovaného dopravování. Vzhledem k tomu, že jde o dávku měsíční, zdá se, že toto prohlášení bude muset být zasíláno či předáváno úřadu každý měsíc.

- Nová dávka sloučila tyto dřívější dávky:

- a) příspěvek na individuální dopravu,
- b) příspěvek na provoz motorového vozidla.

Příspěvek na zvláštní pomůcku

- Jedná se o jednorázovou a nárokovou dávku, která je určena osobám s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí, těžkým sluchovým nebo těžkým zrakovým postižením nebo těžkým mentálním postižením. O dávce rozhoduje Úřad práce ČR (krajské pobočky, pobočka pro hlavní město Prahu) v rámci zavedení nového systému jednotného výplatního místa (JVM).

- Nová dávka sloučila tyto dřívější dávky:

- a) jednorázový příspěvek na opatření zvláštních pomůcek,
- b) příspěvek na úpravu bytu,
- c) příspěvek na zakoupení motorového vozidla,
- d) příspěvek na zvláštní úpravu motorového vozidla.

Příspěvek na zvláštní pomůcku se poskytuje ve 2 formách:

Příspěvek na zvláštní pomůcku

- Pokud cena pořízení zvláštní pomůcky je nižší než 24 000 Kč a příjem osoby (nebo osob s ní společně posuzovaných) je nižší než osminásobek životního minima, stanoví se výše příspěvku tak, aby spoluúčast osoby činila 10 % z předpokládané nebo již zaplacené ceny pomůcky, nejméně však 1 000 Kč.
- Pokud cena pořízení zvláštní pomůcky je vyšší než 24 000 Kč, spoluúčast osoby či osob společně posuzovaných činí také 10 % z této ceny.
- Pokud osoba nemá dostatek finančních prostředků na zaplacení spoluúčasti, krajská pobočka ÚP, s přihlédnutím na celkové sociální a majetkové poměry osoby či společně posuzovaných osob, může určit nižší výši spoluúčasti, minimálně však 1 000 Kč.
- Maximální výše příspěvku je 350 000 Kč.
- Výčet pomůcek stanoví vyhláška MPSV č. 388/2011 Sb. Stejně jako dosud je výčet pomůcek demonstrativní, což znamená že příspěvek může být poskytnut i na pomůcky neuvedené, pokud jsou srovnatelné s pomůckami uvedenými v seznamu. Součástí vyhlášky je i výčet dovedností vodičího psa.

Příspěvek na pořízení motorového vozidla:

- Výše příspěvku se stanoví s přihlédnutím k četnosti a důvodu dopravy a také k příjmu osoby či osob s ní společně posuzovaných podle zákona o životním a existenčním minimu a k celkovým sociálním a majetkovým poměrům.
- Maximální výše příspěvku na pořízení motorového vozidla činí 200 000 Kč, opakovaně lze příspěvek přiznat po uplynutí 10 let.
- Pozor! Pokud do 31. 12. 2011 neskončí z nějakého důvodu lhůta pro opětovné poskytnutí příspěvku, započítává se doba od poskytnutí příspěvku do 10leté lhůty.

Součet vyplácených příspěvků na zvláštní pomůcku nesmí v 60 kalendářních měsících po sobě jdoucích přesáhnout částku 800 000 Kč (z vyplácených částek se při součtu odečítají ty částky, které osoba v tomto období vrátila nebo jejichž vrácení bylo prominuto). Tato dávka je zaměřena na pomoc v oblasti pomůcek, které umožňují sebeobsluhu, slouží k získávání informací nebo ke styku s okolím, zakoupení a úpravy motorového vozidla a úprav bytu. Konstrukce dávky bude zvyšovat dostupnost pomůcek pro OZP.

Otázka 2:

Jak bude vypadat žádost o příspěvek na provoz motorového vozidla a dokdy si o ni musím požádat? Co musím k této žádosti doložit a kolikrát v roce o něj budu muset požádat?

Odpověď:

Příspěvek na provoz motorového vozidla bude od 1. 1. 2012 zrušen a bude nahrazen příspěvkem na mobilitu. O příspěvek na mobilitu musí klient požádat v lednu 2012, aby se mu tato opakovaná dávka za leden 2012 vyplatila. Pokud požádá později,

dávku dostane pouze za měsíc, ve kterém žádost podal a měsíce následující. Ročně podává klient jednu žádost. K žádosti klient připojí zdravotní podklady, které budou sloužit k posouzení jeho zdravotního stavu. U osob, kterým byly přiznány mimořádné výhody II. nebo III. stupně podle předpisů účinných do 1. 1. 2012 se po dobu platnosti průkazu, nejdéle do 31. 12. 2015, považuje podmínka neschopnosti zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility a orientace pro účely přiznání příspěvků na mobilitu za splněnou. I tyto osoby však musí podávat žádost o příspěvek na mobilitu. Výše příspěvku na mobilitu činí v kalendářním měsíci 400 Kč (tj. max. 4 800 Kč za rok).

Otázka 3:

Jaká bude výše jednotlivých příspěvků na provoz vozidla, pokud ji uplatňuje více osob v rámci jedné rodiny. Jak se bude v tomto případě postupovat?

Odpověď:

Každá osoba si podá samostatně žádost o příspěvek na mobilitu. Na rozdíl od současného stavu se již nebude přihlížet k počtu ujetých kilometrů, ani nebude snižována výše příspěvku při souběhu nároku v rodině.

Otázka 4:

Jaký bude rozdíl oproti současnému stavu v žádosti o příspěvek na nákup motorového vozidla? Jak žádat, co bude potřeba doložit? A mohou o tento příspěvek požádat oba manželé?

Odpověď:

Příspěvek na zvláštní pomůcku – příspěvek na pořízení motorového vozidla se poskytuje za následujících podmínek:

- výše příspěvku se stanoví s přihlédnutím k četnosti a důvodu dopravy a také k příjmu osoby či osob s ní společně posuzovaných podle zákona o životním a existenčním minimu a k celkovým sociálním a majetkovým poměrům,
- maximální výše příspěvku na pořízení motorového vozidla činí 200 000 Kč, opakovaně lze příspěvek přiznat po uplynutí 10 let,
- tato lhůta neplatí, jestliže osoba příspěvek nebo jeho poměrnou část vrátila, popřípadě jeho vrácení bylo prominuto.

Otázka 5:

Bude zachován odpočet DPH při nákupu nového motorového vozidla v roce 2012 a dále v návaznosti na nový sociální zákon?

Odpověď:

Ano, a navíc od 1. 4. 2011 lze o vrácení DPH požádat zpětně nejvýše však 3 roky od zakoupení motorového vozidla.

Otázka 6:

Jak to bude při souběhu příspěvků na nákup motorového vozidla a úpravu motorového vozidla k celkové částce 200 000 Kč na 10 let? Bude se částka za ruční ovládání do tohoto příspěvku započítávat?

Odpověď:

Částka za ruční ovládání se do tohoto příspěvku započítávat nebude. V příloze prováděcí vyhlášky jsou v části I. uvedeny pomůcky určené osobám s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí. V této části je obsažena i dodatečná úprava motorového vozidla vyžadující montáž, např. ruční ovládání.

Otázka 7:

Bude se příspěvek na zakoupení motorového vozidla z dávek SSP zohledňovat při přiznávání příspěvku na zakoupení motorového vozidla jakožto kompenzační pomůcky pro zdravotně postižené občany?

Odpověď:

Příspěvek na zakoupení motorového vozidla se z dávek SSP (státní sociální podpory – zák. č. 117/1995 Sb.) neposkytuje. Příspěvek je do 31. 12. 2011 poskytován podle ustanovení §35, vyhlášky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon o působnosti orgánů ČR v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Od 1. 1. 2012 je příspěvek poskytován podle ustanovení §9 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů. Pokud žadatel požádá od příspěvek po 1. 1. 2012, poskytnutí předchozího příspěvku na zakoupení motorového vozidla zohledňováno bude. Ukládá to ustanovení §9, odstavec 10), zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením. Zde je uvedeno, že se příspěvek na pořízení motorového vozidla, se opětovně poskytne při splnění podmínek nejdříve po uplynutí 120 kalendářních měsíců po sobě jdoucích.

Otázka 8:

Bude u příspěvku na nákup motorového vozidla a celkovou dopravu uplatňována 10% spoluúčast?

Odpověď:

Spoluúčast se uplatňovat nebude (§10, odstavec 5, zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením).

Otázka 9:

Dojde k úpravě částky na mobilitu a rozlišení, kdo používá automobil a kdo ne?

Odpověď:

Nikoliv, příspěvek na mobilitu je 400 Kč měsíčně bez ohledu na to, zda-li je používán automobil.

Otázka 10:

Jaké pomůcky budou hrazeny z příspěvku na kompenzační pomůcky?

Odpověď:

Seznam pomůcek bude zveřejněn ve vyhlášce č. 388/2011 Sb., a odkazy jsou staženy k příloze zákona č. 329/2011 Sb.

Otázka 11:

Proč zaniká příspěvek na úhradu garáže a příspěvek při užívání bezbariérového bytu?

Odpověď:

Tyto příspěvky jsou poskytovány podle vyhlášky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a která platí pouze do 31. 12. 2011. Vyhláška č. 182/1991 Sb., byla zrušena zákonem č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením. Tyto dávky nebyly do nového zákona zařazeny.

Otázka 12:

Jak se bude postupovat v případě vrácení schodišťových plošin ÚP např. při úmrtí osoby, které byla plošina zapůjčena?

Odpověď:

Pomůcka bude majetkem úřadu práce, který ji občanovi zapůjčí na základě smlouvy o výpůjčce podle ustanovení § 659 až 662 občanského zákoníku. Povinnost vrátit výpůjčku bude upravena ve smlouvě. Občanský zákoník stanoví povinnost vrátit věc, jakmile ji občan nepotřebuje, nejpozději do konce stanovené doby zapůjčení. V případě, že výpůjčitel neužívá věc řádně nebo ji užívá v rozporu s účelem, může půjčitel požadovat vrácení i před koncem stanovené doby.

Otázka 13:

Budou moci příspěvek na mobilitu pobírat lidé, kteří budou umístěni celoročně v nějakém zařízení (domov pro seniory, ÚSP, chráněné bydlení apod.)?

Odpověď:

Ne, příspěvek nenáleží osobě, které jsou poskytovány pobytové sociální služby v domově pro osoby se zdravotním postižením, v domově pro seniory a v domově se zvláštním režimem nebo ve zdravotnickém zařízení ústavní péče.

Otázka 14:

Jaké další dávky zaniknou nástupem nového sociálního zákona?

Odpověď:

V rámci reformy dochází ke zrušení řady příspěvků. V systému státní sociální podpory zcela zaniká sociální příplatek a odpadá možnost současného pobírání rodičovského příspěvku a příspěvku na péči. Osoby, které dosud pobírají oba tyto příspěvky na totéž dítě si budou muset do 31. 1. 2012 zvolit, který příspěvek budou nadále pobírat. Ruší se možnost pobírat rodičovský příspěvek na děti starší než 4 roky. V oblasti dávek pro osoby se zdravotním postižením zanikají příspěvky na úpravu bezbariérového bytu a garáže a příspěvek pro nevidomé občany. V rámci

pomoci v hmotné nouzi již nebude náležet příspěvek na zvýšené náklady spojené s hledáním zaměstnání a také se již nebude poskytovat příspěvek na základní vybavení domácnosti.

Karty sociálních a mimořádných výhod

Otázka 15:

Budu si muset měnit klasický průkaz (u mě ZTP/P) za sociální kartu? Pokud ano, kdy a kde si ji budu moct vyřídít?

Odpověď:

Průkazy mimořádných výhod TP, ZTP, ZTP/P, které byly přiznány před nabytím účinnosti nového zákona č. 329/2011 Sb., o dávkách pro osoby se zdravotním postižením, tj. do 31. 12. 2011, budou platit nadále, nejdéle však do 31. 12. 2015. Od 1. 1. 2016 budou platit pouze karty sociálních systémů, o které si bude muset držitel průkazu mimořádných výhod zažádat. Zásadně se mění důvody pro přiznání průkazu. Dosavadní zdravotní indikace jsou nahrazeny stupni závislosti. Průkaz TP bude náležet při přiznání I. stupně závislosti. Průkaz ZTP bude náležet při druhém stupni závislosti nebo osobám starším 18 let, které nejsou schopny zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace z důvodu úplné nebo praktické hluchoty. Průkaz ZTP/P bude náležet osobám, kterým byl přiznán stupeň závislosti III. nebo IV. a osobám, které nejsou schopné zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace z jiných důvodů než je praktická nebo úplná hluchota. O nový průkaz osoby se zdravotním postižením se bude žádat na některé krajské pobočce Úřadu práce. Krajská pobočka Úřadu práce vydá v této věci i rozhodnutí o přiznání či nepřiznání průkazu.

Otázka 16:

Jak dlouho budou platit stávající průkazy mimořádných výhod, které mají platnost i po 31. 12. 2011? Kde a kdy si mají lidé zažádat o nové?

Odpověď:

Průkazy mimořádných výhod TP, ZTP, ZTP/P, které byly přiznány před nabytím účinnosti nového zákona č. 329/2011 Sb., o dávkách pro osoby se zdravotním postižením, tj. do 31. 12. 2011, budou platit nadále, nejdéle však do 31. 12. 2015. Od 1. 1. 2016 budou platit pouze karty sociálních systémů, o které si bude muset držitel průkazu mimořádných výhod písemně zažádat. O nový průkaz osoby se zdravotním postižením se bude žádat na některé krajské pobočce Úřadu práce.

Otázka 17:

Na co budu potřebovat sociální kartu?

Odpověď:

Karta sociálních systémů plní 3 hlavní funkce:

1. Funkce identifikační (vzhledem k jednotnému informačnímu systému úřadu práce): Na základě osobních údajů na kartě sociálních systémů bude sociální pracovník krajské pobočky Úřadu práce vědět podstatné informace o uživateli karty

např. jaké pobírá dávky státní sociální podpory, zda je uživatelem příspěvku na péči atd.

2. Funkce platební: Karta sociálních systémů může mít i funkci platební karty. Pokud si uživatel karty zvolí možnost, že mu bude některá pravidelná, opakující se měsíční dávka evidována na kartu sociálních systémů, může touto kartou hradit platbu za poskytování sociálních služeb, nebo uskutečnit nákup v obchodech. U všech sociálních a peněžitých dávek si uživatel sám dobrovolně vybere, zda bude chtít využívat platební funkci této karty. Pro zasilání a vybírání finančních dávek bude řada lidí využívat nadále své platební účty, nikoliv kartu sociálních systémů. Povinnost výběru finančních prostředků prostřednictvím karty sociálních systémů budou mít pouze osoby, pobírající dávky pomoci v hmotné nouzi.

3. Karta osoby se zdravotním postižením: Jednou z využitelných funkcí karty sociálních systémů bude institut osoby se zdravotním postižením. Tato funkce nahradí průkazy mimořádných výhod, jejichž platnost zanikne k 31. 12. 2015. Budou nadále existovat tři stupně institutu zdravotního postižení: Průkaz TP – průkaz osoby se zdravotním postižením, průkaz ZTP – průkaz osoby se zvlášť těžkým zdravotním postižením, průkaz ZTP/P – průkaz osoby se zvlášť těžkým zdravotním postižením s potřebou průvodce.

Do budoucna se uvažuje o rozšíření funkčnosti karty sociálních systémů. Tato karta by měla mít i funkce evropského průkazu pojištěnce zdravotní pojišťovny. Tato idea však nyní ještě není uzákoněna a jedná se pouze o návrh.

Otázka 18:

Vydávání nových parkovacích průkazů za současné označení „Vozík“ a dokdy si o něj musí klient požádat?

Odpověď:

Současně používané znaky O1 lze využívat do 31. 12. 2012. V průběhu roku 2012 bude nutné si tento znak vyměnit za parkovací kartu O7. Tyto parkovací karty však zůstávají v kompetenci sociálních odborů obcí s rozšířenou působností. Nebudou je tedy vydávat krajské pobočky Úřadů práce. Rozhodnutí o vydání karty O7 zůstává v kompetenci obecních úřadů.

Otázka 19:

Proč jsou spojovány mimořádné výhody osob se zdravotním postižením s kartou sociálního systému, když mám tento průkaz vydán na nemoc a ne v závislosti k přiznané výši příspěvku na péči (stupni)? Jak budou posuzováni ti občané, kteří žádný příspěvek nepobírají?

Odpověď:

Kartu sociálních systémů lze vydat i občanům, kteří nepobírají žádné opakující se finanční dávky. Karta sociálních systémů bude plnit pouze jednu ze svých využitelných funkcí a to funkci průkazu osoby s těžkým zdravotním postižením (TP, ZTP, nebo ZTP/P). S žadatelem o průkaz osoby se zdravotním postižením bude zahájeno správní řízení na základě podání písemné žádosti v této věci. Karta sociálních systémů bude vydávána i osobám, které budou chtít využívat kartu

sociálních systémů pouze v souvislosti statutu osoby se zdravotním postižením. Vydání karty sociálních systémů není nutné vázáno na čerpání finančních dávek a příspěvků.

Otázka 20:

Jaký bude rozdíl mezi současným průkazem mimořádných výhod a novým?

Odpověď:

Držitelé průkazů mimořádných výhod mohli v rámci přiznání mimořádných výhod využívat určité kompenzace a to především finanční slevy v jízdném v MHD a dopravě celorepublikového rozsahu. Veškeré tyto kompenzace trvají nadále, nebyly nijak omezeny, ani pro držitele nové karty sociálních systémů, pokud tato karta plní funkci průkazu osoby s těžkým zdravotním postižením (TP, ZTP, ZTP/P).

Otázka 21:

Nebude na nové kartě sociálních systému nadbytek informací, které nejsou potřeba?

Odpověď:

Jaké informace by měly, či neměly být uveřejněny na kartě sociálních systémů a kolik funkcí by měla karta sociálních systémů plnit je od prvopočátku vzniku karty předmětem sporu mezi zákonodárci, státními i nestátními subjekty. Na tuto otázku by existovala řada protichůdných odpovědí. Informace uveřejněné na kartě sociálních systémů by měly být v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů. Tyto náležitosti jsou prověřovány Úřadem pro ochranu osobních údajů.

Otázka 22:

Musím aktivovat kartu sociálních systému? Musím přes tuto kartu platit poskytovatelům? Jak to bude u rodinných příslušníků pečujících o osobu pobírající příspěvek na péči?

Odpověď:

Příspěvek na péči bude vyplácen měsíčně, v české měně prostřednictvím karty sociálních systémů, nebo převodem na platební účet, nebo v hotovosti. Výplata příspěvku na péči v hotovosti znamená využití poštovní složenky. Vystavení poštovní složenky bude hrazeno z finančních prostředků příjemce příspěvku. Z výše uvedeného vyplývá, že příjemce příspěvku na péči nemá za povinnost aktivovat, nebo používat kartu sociálních systémů.

Další nezbytnou součástí možnosti platby finanční úhrady prostřednictvím karty sociálních systémů jsou čtecí zařízení, která by mohla odečítat finanční částky z karet sociálních systémů. Taková zařízení by si poskytovatelé sociálních služeb museli zakoupit. Jelikož se jedná o vysokou finanční investici včetně zakoupení licence softwarového programu zařízení, nebudou mít všichni poskytovatelé k dispozici zařízení na odečítání finančních úhrad za poskytování sociálních služeb.

Otázka 23:

Nebudou údaje spojené s kartou sociálních systému použity pracovníky proti klientovi (využívání příspěvku, provedené platby a kam, nucení platit jen touto kartou,...)?

Odpověď:

Účelem kontroly využití příspěvku na péči je využívání poskytovaného příspěvku na zajištění pomoci při zvládnání základních životních potřeb. Příjemce příspěvku na péči by měl až 12 kalendářních měsíců zpětně prokázat, jakým způsobem uhradil poskytované služby fyzickými nebo právníckými osobami např.: účtenkami, dokladem o převodech, podepsaným vyúčtováním služeb atd. Nositelem důkazu využívání příspěvku na péči na zajištění základních životních potřeb je sám příjemce na péči.

Otázka 24:

Kdo smí nahlížet do údajů, jež jsou spojeny s kartou sociálních systémů? Kdo bude spravovat tyto údaje? Nelze se do tohoto systému nabourat a zneužít jej?

Odpověď:

Standardizovaný záznam sociálního pracovníka a karta sociálních systémů jsou součástí jednotného informačního systému práce a sociálních věcí (zkratka JISPSV). Standardizovaný záznam sociálního pracovníka bude veden sociálním pracovníkem o každém klientovi, se kterým vykonává činnosti sociální práce. Veškeré údaje obsažené ve Standardizovaného záznamu sociálního pracovníka jsou majetkem MPSV ČR. Do tohoto formuláře mohou nahlížet na základě zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb., v pozdější platné právní úpravě sociální pracovníci obcí II. a III. typu a krajů. V souvislosti s výkonem sociální práce podle zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi to mohou být sociální pracovníci obcí. Každý informační systém lze zneužít různými způsoby. Nikde na světě není zaručena bezpečnost informačních systémů.

Otázka 25:

Kdo smí nahlížet do údajů, jež jsou spojeny s kartou sociálních systémů? Kdo bude spravovat tyto údaje? Nelze se do tohoto systému nabourat a zneužít jej?

Odpověď:

Systém spojený s kartou sociálních systémů bude spravovat jednak příslušný úřad práce a jednak (v případě, že bude klient držitelem karty sociálních systémů) příslušná banka. Obě tyto instituce budou muset údaje chránit plně v souladu se zákonem č. 100/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. Kartou bude banka vyrábět v souladu s mezinárodně uznávanými předpisy, které se vztahují na bankovní karty. Bude tedy obsahovat běžné ochranné prvky.

Otázka 26:

Bude muset držitel karty sociálního systému platit poplatky bance z této karty, a pokud ano v jaké výši?

Odpověď:

Dávky si bude možné vybrat z bankomatu, bude možné platit v obchodě a bude možné s ní platit i převodem na účet. Za vydání karty příjemce dávek platit nebude, bezplatné bude také vedení účtu ke kartě. V rámci standardní služby bude 1 výběr z bankomatu zdarma a 1 převod zdarma ke každé dávce. Nákup kartou u obchodníka a možnost podívat se na zůstatek na účtu bude také zdarma. Neplatí se ani za vedení účtu.

Otázka 27:

Mohu využívat dosavadního systém výplaty dávek, na který jsme zvyklí, nebo musím využívat tuto kartu sociálních systémů?

Odpověď:

Od ledna si budete moci zvolit, zda dostávat výplatu dávek stejným způsobem jak dosud nebo prostřednictvím karty sociálních systémů.

Otázka 28:

Jak proběhne propojení průkazu mimořádných výhod s PNP, která dávka bude určující? Bude možné přiznat PNP jen na základě původního vydání průkazu mimořádných výhod?

Odpověď:

První a určující dávkou bude příspěvek na péči, vznikne-li žadateli nárok na příspěvek na péči, bude mít automaticky nárok také na průkaz osob se zdravotním postižením. Při příspěvku 1. stupně na průkaz TP, příspěvku 2. stupně průkaz ZTP a při 3. – 4. stupni průkaz ZTP/P. Opačně však tento vztah platit nebude, neboť dosavadní průkazy byly vydávány na základě zdravotních indikací. Dosavadní průkaz ZTP a ZTP/P však zakládá nárok na příspěvek na mobilitu a to podobu jejich platnosti. Nejdéle však do 31. 12. 2015. Povinnost prokazovat čestným prohlášením nárok na mobilitu bude i v těchto případech.

Příspěvek na péči

Otázka 29:

Jak se bude měnit posuzování úkonů pro stanovení stupně závislosti?

Odpověď:

Dosavadní hodnocení úkonů péče o vlastní osobu a soběstačnosti bude nahrazeno hodnocením 10 životních potřeb jimiž jsou mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. Podrobnosti stanoví prováděcí vyhláška č. 391/2011 Sb.

Otázka 30:

Posuzování stupňů závislosti dle nových pravidel (nepostihují to podstatně, spousta lidí uvrhnou do nejistoty po všech stránkách, dle současných informací klientů vyvolávají paniku a obavy)?

Odpověď:

Při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby se hodnotí

- a) tělesné struktury a
- b) tělesné funkce duševní, mentální, smyslové, oběhové, dechové, hematologické, imunologické, endokrinologické, metabolické, zaživací, vylučovací, neuromuskuloskeletální, včetně hrubé a jemné motoriky, funkce hlasu, řeči a kůže, a to ve vztahu k rozsahu a tíži poruchy funkčních schopností.

Pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze k vyhlášce č. 391/2011 Sb., není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Otázka 31:

Jak prokázat nezvládání úkonů, když posudkový lékař sníží PNP, a to třeba radikálně ze III. stupně na I. nebo jej odebere úplně?

Odpověď:

U žadatele o příspěvek na péči se budou posuzovat jednotlivé aktivity v rámci 10 domén (oblastí). Zákonem o sociálních službách bylo stanoveno 10 těchto oblastí: mobilita, orientace, komunikace, stravování, obouvání a oblékání, výkon fyziologické potřeby, výkon tělesné hygieny, péče o zdraví, osobní aktivity, péče o domácnost. Každá z uvedených 10 domén obsahuje i aktivity, které jsou posuzovány vzhledem ke schopnosti samostatného zvládání, nebo zvládání s dopomocí, či za dohledu další fyzické osoby. Tyto domény a aktivity bude posuzovat posudkový lékař posudkové služby. Je nutné vždy konkrétně odůvodnit, jakou aktivitu v konkrétní oblasti člověk se zdravotním postižením nezvládá. Pro uznání jedné z 10 uvedených oblastí je potřeba obhájit jednu z aktivit dané oblasti. Dokazování potřeby pomoci jiné fyzické osoby bude podobné jako tomu bylo doposud u odůvodňování nezvládání úkonů péče o vlastní osobu a úkonů soběstačnosti. Při snížení příspěvku na péči by měl občan vždy využít odvolání proti rozhodnutí. Pokud by odvolání nebylo úspěšné, je možné dále podat přezkumné řízení, které bude rozhodovat sám ministr práce a sociálních věcí. Po odvolání lze podat na místo přezkumného řízení k ministroví správní žalobu k soudu. Žalobu lze podat pouze do 60 dnů od doručení rozhodnutí o odvolání ve věci příspěvku na péči.

Otázka 32:

Bude možné příspěvek na péči vyplácet složenkou?

Odpověď:

Příspěvek na péči je měsíční, opakující se sociální dávka, kterou lze vyplácet prostřednictvím karty sociálních systémů, nebo přes platební účet, nebo v hotovosti. Z hlediska možností, které umožňuje zákon o sociálních službách, si příjemce příspěvku na péči sám určuje způsob výplaty této dávky. Pokud dá příjemce příspěvku na péči příkaz k výplatě v hotovosti, bude to znamenat výplatu prostřednictvím poštovní poukázky. Náklady spojené s výplatou prostřednictvím poštovní poukázky si bude muset příjemce příspěvku na péči uhradit ze svých finančních zdrojů.

Posudková služba

Otázka 33:

Jak se změní posudková služba a stížnosti na postup a jednání některých posudkových lékařů s nástupem nového sociálního zákona (v současnosti mají klienti stížnosti, odvolání, žaloby)?

Odpověď:

Posudková služba bude muset reagovat především na změněná kritéria hodnocení a na obsah životních potřeb. Z hlediska žadatele o dávky dojde k významnému posunu v tom smyslu, že rozhodnutí v 1. stupni bude vydávat úřad práce a odvolacím orgánem bude ministerstvo. To bude mít za následek praktický zánik možnosti přezkumného řízení neboť v tomto případě by ministerstvo přezkoumávalo zákonnost vlastního rozhodnutí jako odvolacího orgánu. Právo na podání odvolání, možnost požádat o přezkum u Ministerstva práce a sociálních věcí, stejně jako podání správní žaloby k soudu zůstává zachováno. Ministerstvo práce a sociálních věcí navíc připravuje rozšíření počtu posudkových lékařů o tzv. smluvní lékaře, kteří by na vyžádání vypracovávali posudky u pacientů trpících méně známými nebo vzácnými nemocemi.

Otázka 34:

Jak a kam se mohu odvolat proti rozhodnutí posudkové komise? Bude zachovaná možnost se odvolat pro „podjatost“ komise k jiné?

Odpověď:

Právo podat námitku na podjatost bude zachováno. Odvolání proti rozhodnutí posudkové komise však není možné dnes a nebude možné ani do budoucna. Máte právo podat odvolání proti rozhodnutí úřadu, který rozhodnutí vydává na základě podkladů zaslaných posudkovou komisí (v případě invalidních důchodů podáváte námitky nebo správní žalobu). Nejste-li spokojeni s vyjádření (resp. postupem, případně chováním) posudkové komise, máte právo podávat stížnost, případně žádat o přezkoumání případu jinou posudkovou komisí (viz „podjatost“). Případné stížnosti můžete zasílat na Odbor posudkové služby MPSV ČR, Podskalská 19, 128 01 Praha 2.

Otázka 35:

Budu se moci odvolat k posudkovému lékaři MPSV, jako k nejvyššímu instančnímu orgánu?

Odpověď:

Ne, o odvolání bude rozhodovat Ministerstvo na základě stanoviska posudkové komise MPSV a i do budoucna zůstává zachováno žádat nápravu prostřednictvím soudu.

Otázka 36:

Jak je upravena etika posudkových komisí?

Odpověď:

Posudkový lékař, stejně jako každý jiný je vázán lékařskou etikou. Lékařská etika je obsažena v tzv. Hippokratově přísaze, ke které se zavazuje každý lékař na konci svého studia. Tato etika je závazná pro posudkové lékaře stejně jako pro lékaře v běžné praxi.

Otázka 37:

Z koho se bude skládat nová posudková komise, kdo v ní bude zasedat?

Odpověď:

Sociální reforma nemění způsob posuzování na jednotlivých stupních, ani organizační strukturu posudkové služby.

Otázka 38:

Budou soudy rozhodovat rychleji, pokud se budu soudně dožadovat nápravy proti rozhodnutí posudkové komise?

Odpověď:

Ministerstvo práce a sociálních věcí připravuje rozšíření počtu posudkových lékařů o tzv. smluvní lékaře. Zvýší-li se počet lékařů vypracovávajících posudky, lze očekávat zkrácení dob potřebných k jejich vypracování. Jak dlouho však budou probíhat soudní řízení, odhadnout neumíme, tato problematika spadá spíše do resortu Ministerstva spravedlnosti.

Osoby pečující a rodiče dětí s OZP

Otázka 39:

Jak to bude s rodinami pečujícími o dlouhodobě zdravotně postižené dítě či dítě těžce zdravotně postižené ve vztahu k jejich finančnímu zajištění s poukazem na malou možnost si přivydělat?

Odpověď:

Rodič, který pobíral na zdravotně postižené dítě rodičovský příspěvek, jej může pobírat dále a to až do vyčerpání finanční částky 220 000 Kč. Každý rodič by si měl v lednu zjistit, kolik peněz již z této částky vyčerpal do 31. 12. 2011. Jedná se především o rodiče dětí, kterým nebyly 3 roky před 31. 12. 2011. Pokud pobírá rodič zároveň s rodičovským příspěvkem i příspěvek na péči, musí si rozvážit, jakou dávku

zvolí. Nelze pobírat souběžně příspěvek na péči a rodičovský příspěvek tak, jak to bylo možné do 31. 12. 2011. Rodič by se měl rozhodovat na základě stupně přiznaného příspěvku na péči. Je logické, že pokud pobírá rodič na zdravotně postižené dítě příspěvek na péči ve stupni III. a IV., bude finančně výhodnější nadále pobírat příspěvek na péči. Je nutné si nadále spočítat veškeré finanční příjmy celé rodiny, neboť k příspěvku na péči lze požádat o tzv. zvýšení příspěvku, pokud má rodina nižší finanční příjmy než je dvojnásobek životního minima. Zvýšení příspěvku na péči u těch, kteří mají méně než dvojnásobek životního minima, lze získat pouze k příspěvku na péči, nikoliv k dávce jiné, a to ani k rodičovskému příspěvku. I toto hledisko je nutné uvážit při volbě finanční dávky. Je nutné si uvědomit, že zvýšení příspěvku na péči bude přezkoumáváno každé tři měsíce, jako tomu bylo u sociálního příplatku, který ke dni 31. 12. 2011 zaniká a jehož jakousi náhradou je právě tzv. zvýšení příspěvku na péči. Pokud rodič nezvolí jednu z variant – rodičovský příspěvek nebo příspěvek na péči, bude mu automaticky vyplácen příspěvek na péči. Volba příspěvku na péči nebo rodičovského příspěvku má dopad pro další čerpání dávek státní sociální podpory. Příspěvek na péči nemůže být rodině nikdy započítáván jako rozhodný příjem pro přiznání dožadované sociální dávky. Pokud bylo dítě v rámci rodičovského příspěvku posouzeno jako dítě dlouhodobě zdravotně postižené, bude rodiči vyplácen příspěvek na péči ve stupni I. Pokud bylo dítě se zdravotním postižením posouzeno jako dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené, bude rodiči vyplácen příspěvek na péči ve stupni II. Rodič si bude volit vyplácení určené finanční dávky prostřednictvím formulářů, které obdrží na krajské pobočce Úřadu práce ČR, a to buď na oddělení příspěvku na péči nebo na státní sociální podpoře. Nejedná se o dávku pro osoby se zdravotním postižením ve smyslu nově vzniklého zákona č. 329/2011 Sb. Tento zákon především upravuje nárok na dávky mobility a zvláštní kompenzační pomůcky.

Otázka 40:

Jak to bude s rodičovským příspěvkem v případě, že dítě je pro RodP posuzované ve III. stupni postižení a má přiznán pouze I. stupeň PNP? Co bude mít přednost – PNP v I. stupni nebo převedení rodičovský příspěvek na II. stupeň PNP?

Odpověď:

Pokud bylo dítě v rámci dávek státní sociální podpory posouzeno jako dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené, mělo by být zařazeno do stupně závislosti II., s tím že vám bude ukončena dávka rodičovského příspěvku. Od 1. 1. 2012 bude příspěvek na péči ve stupni II. vyplácen ve výši 6 000 Kč na místo 5 000 Kč, který bude vyplácen do 31. 12. 2011.

Otázka 41:

Proč došlo k rozdílnosti přehodnocení zdravotního stavu z rodičovského příspěvku na příspěvek na péči odlišně jako u pěstounských dávek?

Odpověď:

Důvod spočívá s největší pravděpodobností v tom, že Česká republika je dlouhodobě kritizována za vysoký počet dětí žijících v zařízeních sociální péče a proto se snaží ekonomickou preferencí pěstounské péče zvýšit zájem pěstounů i o děti se zdravotním postižením. To se projevuje i v tom, že pro rodičovský příspěvek je dítě v současnosti dlouhodobě zdravotně postižené přehodnoceno pouze do I. stupně PNP, kdežto pro pěstounské dávky se bude považovat za I. stupeň závislosti již dítě v současnosti nemocné a za dítě ve II. stupni závislosti v současnosti dlouhodobě zdravotně postižené. Pro rodičovský příspěvek bude dítě v současnosti dlouhodobě těžce zdravotně postižené přehodnoceno pouze do II. stupně PNP, kdežto pro pěstounské dávky bude posouzen jako III. a IV. stupeň závislosti.

Otázka 42:

Jak bude posuzován vztah s Asistentem sociální péče (dříve pečující osobou jinou než osobou blízkou či zařízením), pokud nebude sepsána písemná smlouva? Je nutné sepsat smlouvu písemně i s osobou, která pečovala před 31. 12. 2011 a nadále v péči pokračuje? Jaké hrozí sankce za poskytování péče bez písemné smlouvy?

Odpověď:

Od 1. 1. 2012 vstupuje v platnost povinnost uzavřít písemnou smlouvu o poskytnutí pomoci mezi příjemcem příspěvku na péči a asistentem sociální péče. Pojem asistent sociální péče nahrazuje dosavadní označení jiná než blízká osoba. Může jít o známého, souseda, vzdálenějšího příbuzného apod. Této osobě je nově uložena povinnost písemného uzavření smlouvy. Sepsání smlouvy je však vhodné i v případě, kdy péči zajišťuje blízká osoba. Variantu poskytování péče bez uzavření písemné smlouvy mezi poživitelem příspěvku a asistentem sociální péče zákon neumožňuje.

Otázka 43:

Pečuji celodenně o rodinného příslušníka (ZTP/P, senior apod.), musím platit za asistenta po dobu, kterou strávím mimo domov?

Odpověď:

Rozsah poskytované péče je stanoven na základě Vaší dohody s osobou blízkou, které poskytujete péči, a také přiznaném stupni závislosti. V případě, že se jedná o vyřizování běžných záležitostí, nejste povinen hlásit změnu poskytovatele sociální služby a v případě, že po dobu Vaší nepřítomnosti není zapotřebí zajistit náhradní osobu, která bude službu poskytovat, není Vaší povinností ji zajistit. V každém případě povinnost zajistit si poskytovatele sociální služby má příjemce dávky a ne poskytovatel. Toto platí, pokud se jedná o osoby starší 18 let se způsobilostí k právním úkonům. Pokud se jedná o osobu mladší 18 let nebo o osobu, u které došlo ke zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům, měla by být v případě potřeby zajištěna alternativní varianta – např. jiná blízká osoba. Pokud by

se jednalo o delší časový interval (několik dní a více), kdy nebudete zajišťovat poskytování péče a službu bude zajišťovat jiná blízká osoba, asistent sociální péče (nebo-li jiná fyzická osoba) nebo registrovaný poskytovatel sociální služby, je povinen příjemce dávky nebo jeho zákonný zástupce ohlásit změnu poskytovatele soc. služby do 8 dnů.

Příspěvek na bydlení

Otázka 44:

Jakým způsobem bude u příspěvku na bydlení zkoumáno, že osoba není schopna svoji situaci (problematiku bydlení) řešit jiným způsobem, a jak bude tato situace prokazována či případně sankcionována za nepravdivost údajů?

Odpověď:

Příspěvkem na bydlení stát přispívá na náklady spojené s bydlením rodinám a jednotlivcům s nízkými příjmy. Poskytování příspěvku podléhá testování příjmů rodiny za předchozí kalendářní čtvrtletí, což znamená, že jednotlivec či rodina musí doložit veškeré příjmy. Za příjem se považují i přídavek na dítě a rodičovský příspěvek. Žádost o příspěvek na bydlení bude muset obsahovat prohlášení žadatele, že jeho celkové sociální a majetkové poměry mu neumožňují řešit problém bydlení jinak, než podáním žádosti o příspěvek na bydlení. To znamená, že v rámci řízení ve věci příspěvku na bydlení budou zjišťovány majetkové poměry a sociální situace žadatele. V případě, že žadatel neuvede pravdivé údaje, bude sankciován odebráním dávky či vrácením dávky. Také může být podána plátcem dávky žaloba na neoprávněné obohacení občana.

Otázka 45:

Příspěvek na bydlení a doplatek na bydlení bude možné čerpat pouze po dobu 84 měsíců za posledních 10 let. Od kdy se bude posuzovat oněch deset let? Zpětně nebo se první rok začne počítat až od 1. 1. 2012?

Odpověď:

Doba 10 kalendářních let bude počítána zpětně od kalendářního měsíce, který bude předcházet měsíci, na který budete příspěvek žádat. To znamená, že budou započítávány i doby pobírání příspěvku před 1. 1. 2012.

Otázka 46:

Budou dávkové systémy nějak propojeny, abych např. nemusel dokládat příjem pro příspěvky na kompenzační pomůcky, když jej dokládám pravidelně pro dávky hmotné nouze?

Odpověď:

V rámci sociální reformy je vytvořen jednotný informační systém práce a sociálních věcí, který bude využívat ke zpracování údajů standardizovaný záznam sociálního pracovníka a kartu sociálních systémů. Dávky budou vypláceny na jednotném výplatním místě – pobočky Úřadu práce České republiky. Tyto nástroje by měly

umožnit, že pokud budou do systému zadány potřebné informace a údaje, půjde je využít při rozhodování u více dávek.

Otázka 47:

Dobrý den, slyšela jsem, že příspěvek na bydlení bude možné v budoucnu pobírat jen po omezenou dobu. Pobírám jej již 5 let, jsem OZP, příjem si zvýšit nemohu, to pak skončím na ulici?

Odpověď:

Příspěvek na bydlení budete moci od 1. 1. 2012 opravdu pobírat maximálně 84 měsíců, tedy 7 let. Doba 7 let nebude moci být překročena za období 10 kalendářních let. Doba, kterou již příspěvek pobíráte, bude bohužel do této lhůty započítávána. Novela upravuje výjimky, u kterých nejvýše přípustné doby pobírání příspěvku nebudou platit. Výjimky jsou následující:

- neplatí u bytu, který užívá osoba, které byl poskytnut příspěvek na úpravu tohoto bytu podle zákona upravujícího poskytování dávek osobám se zdravotním postižením,
- neplatí u bytu zvláštního určení, pokud je užíván osobou, jejíž zdravotní stav zvláštní úpravu vyžaduje,
- neplatí u bytu, kde rodinu tvoří výlučně osoby starší 70 let.

Zaměstnanost – veřejně prospěšné práce

Otázka 48:

Nutnost veřejně prospěšných prací k pobírání hmotného zabezpečení od ÚP – bude i zde možnost provádět dobrovolnictví, stejně jako u dávek v hmotné nouzi?

Odpověď:

Od 1. 1. 2012 se již z dobrovolnickou službou jako skutečností ovlivňující částku živobytí nepočítá.

Otázka 49:

Bude u veřejně prospěšných prací při pobírání hmotné nouze od Úřadu práce možnost nějakého odvolání se proti přidělení k výkonu těchto prací a bude případně úleva např. pro invalidní důchodce v I. a II. stupni, či pečující osoby apod.?

Odpověď:

Nejprve je třeba si ujasnit zásadní rozdíl mezi veřejně prospěšnou prací podle ustanovení §112 zákona o zaměstnanosti, za kterou náleží osobě odměna nebo mzda a které slouží k pracovnímu umístění uchazečů o zaměstnání, a veřejnou službou podle §18a novely zákona o pomoci v hmotné nouzi. Základní rozdíl je ten, že za výkon veřejné služby nenáleží odměna. Pokud jde o obsahovou stránku veřejně prospěšných prací, jde o pracovní právní vztah, na který se vztahují ustanovení zákoníku práce. Rovněž v ustanoveních zákona o pomoci v hmotné nouzi týkající se veřejné služby je uvedeno, že při sjednávání rozsahu pracovní doby, doby odpočinku

a podmínek pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci se použijí pracovní právní předpisy. To do určité míry chrání osoby se zdravotním postižením, které byly uznány invalidní ve stupni I. a II. Na osoby pečující o dítě ve věku do 10 let závislé na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. a na osoby pečující o osoby ve stupni II. – IV. se povinnost výkonu veřejné služby nevztahuje stejně tak jako na poživatel příspěvku ve stupni II. – IV. a některé další osoby.

Otázka 50:

Je pravda, že bude firma muset zřídit chráněné pracovní místo, aby mohla čerpat příspěvek od úřadu práce?

Odpověď:

Ano, zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, jehož novelizace by měla nabýt účinnosti od 1. 1. 2012, přináší několik zásadních změn v zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

Institut chráněné pracovní dílny má být sjednocen s institutem chráněného pracovního místa.

Nárokovost příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením bude zachována s tím, že příspěvek bude poskytován pouze na ty zaměstnance, kteří pracují na chráněných pracovních místech, zřízených nebo vymezených na základě dohody s Úřadem práce ČR. Zaměstnavatelé mají stanoveno přechodné období na zřízení nebo vymezení chráněného pracovního místa 6 měsíců, tedy do 30. 6. 2012.

U nově vymezených chráněných pracovních míst, na něž bude po 1. 1. 2012 poskytnut příspěvek na zřízení, bude požadováno jejich udržení nejméně po dobu 3 let.

Příspěvek dle §78 bude poskytován pouze na chráněná pracovní místa, která budou zřízena nebo vymezena po dohodě s Úřadem práce a bude splněna podmínka, že zaměstnavatel bude zaměstnávat více jak 50% osob se zdravotním postižením. Příspěvek bude mít dvě nárokové složky:

- 75% skutečných osobních nákladů, nejvýše do 8000,- Kč,
- další náklady do výše 2000,- Kč ve struktuře uznatelných a prokázaných nákladů, jejichž okruh stanoví vyhláška.

Otázka 51:

Domnívám se, že nejsem natolik fyzicky a zdravotně zdatný, abych mohl veřejně prospěšné práce provádět (např. mám alergii na prach a mám nastoupit jako metař, mám odhrabávat sníh a tříštit led a na fyzickou práci nemám dostatek sil), nebo mi v tom brání společenské postavení (dovedete si někdo představit např. senátorku Filipiovou, jak uklízí a napichuje papírky na zastávkách MHD?).

Odpověď:

V ustanoveních zákona o pomoci v hmotné nouzi týkající se veřejné služby je uvedeno že při sjednávání rozsahu pracovní doby, doby odpočinku a podmínek pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci se použijí pracovní právní předpisy. To

do určité míry chrání osoby se zdravotním postižením, které byly uznány invalidní ve stupni I. a II. Na osoby pečující o dítě ve věku do 10 let závislé na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. a na osoby pečující o osoby ve stupni II. – IV. se povinnost výkonu veřejné služby nevztahuje stejně tak jako na poživatel příspěvku ve stupni II. – IV. a některé další osoby. Zákony neobsahují žádné ustanovení počítající s respektováním společenského statusu osob.

Otázka 52:

Kdo na Úřadu práce bude mít na starosti agendu zdravotně znevýhodněných a seniorů ve vztahu k dávkám a příspěvkům?

Odpověď:

Bude se jednat o Oddělení nepojistných sociálních dávek Úřadu práce.

Otázka 53:

Vzhledem k přesunu kompetencí na ÚP, bude zřízeno i poradenské centrum u ÚP? Jak bude řešeno vzdělávání pracovníků ÚP, když pracovníci obcí měli povinnost zkoušek odborné způsobilosti (jakožto zaměstnanci územně samosprávných celků)?

Odpověď:

Při Úřadech práce jsou zřízena Informační a poradenská střediska (IPS) a jsou součástí Úřadu práce. Každé IPS spolupracuje se všemi odděleními příslušného ÚP a poskytuje všechny dostupné informace z následujících oblastí:

- informace o možnostech rekvalifikací,
- aktuální přehled nových pracovních míst,
- možnostech rekvalifikace.

Jak bude řešeno vzdělávání pracovníků ÚP nevím. Tato otázka není dosud vyřešena. Národní rada osob se zdravotním postižením ČR má Ministerstvem práce a sociálních věcí a Ministerstvem vnitra akreditované vzdělávací kurzy v oborech.

Ostatní

Otázka 54:

Jak to bude s osobami, jež jsou odkázány na speciální stravu a potraviny jako jedinou potravinu s ohledem k jejich zdravotnímu stavu a postižení (diety) ve vztahu k výši plateb za tyto potraviny?

Odpověď:

Přestože v zákoně o zdravotním pojištění není tato otázka výslovně řešena, existuje metodický pokyn ministerstva zdravotnictví, který tuto problematiku ošetřuje a dle ujištění pana ministra, bude věc řešena tím, že zdravotní pojišťovny zařadí tyto potraviny mezi ty, které jsou ve zdravotním pojištění plně hrazeny.

Otázka 55:

Podle návrhu změn by potraviny nebyly hrazeny zdravotními pojišťovnami, což by znamenalo pro mnohé lidi konec diet a tím pádem i potenciální kolaps organismu. NRZP ČR se snaží o změnu příslušného ustanovení právního předpisu.

Odpověď:

Přestože v zákoně o zdravotním pojištění není tato otázka výslovně řešena, existuje metodický pokyn ministerstva zdravotnictví, který tuto problematiku ošetřuje a dle ujištění pana ministra, bude věc řešena tím, že zdravotní pojišťovny zařadí tyto potraviny mezi ty, které jsou ve zdravotním pojištění plně hrazeny.

Otázka 56:

Jaká další omezení a zúžení můžeme ještě do budoucna čekat?

Odpověď:

V rámci sociální reformy II jsou plánovány další změny, které by se měly především týkat ucelené rehabilitační péče pro osoby se zdravotním postižením. Také by se reforma měla dotknout systému dotačních řízení pro registrované poskytovatele sociálních služeb. Sociální reforma II by měla být směřována k roku 2013 a 2014. V tuto chvíli nemáme bližší informace.

☑ ZVÝŠENÍ ŽIVOTNÍHO A EXISTENČNÍHO MINIMA

Nové částky životního minima od 1. ledna 2012 v Kč za měsíc

pro jednotlivce	3 410	
pro první osobu v domácnosti	3 140	
pro druhou a další osobu v domácnosti, která není nezaopatřeným dítětem		2 830
pro nezaopatřené dítě ve věku		
o do 6 let	1 740	
o 6 až 15 let	2 140	
o 15 až 26 let (nezaopatřené)	2 450	

Životní minimum je součtem všech částek životního minima jednotlivých členů domácnosti.

Existenční minimum 2 200 Kč.

Od 1. ledna 2012 částka životního minima u samostatně žijícího jednotlivce vzroste o 284 Kč, tj. z 3 126 Kč na 3 410 Kč. U rodiče samoživitele s jedním dítětem do 6 let se celkové životní minimum zvýší o 400 Kč, tj. ze 4 480 Kč na 4 880 Kč a u čtyřčlenné úplné rodiny s dětmi ve věku 8 a 10 let o 850 Kč, tj. z 9 400 Kč na 10 250 Kč.

Schválená právní úprava se projeví zvýšením úrovně některých dávek státní sociální podpory a pomoci v hmotné nouzi. Pravděpodobně také dojde k rozšíření okruhu příjemců příslušných sociálních dávek.

Podrobnější informace o životním a existenčním minimu v roce 2012 budou zveřejněny na internetových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí pod odkazem „ Příjmy a životní úroveň“, který je umístěn na horní vodorovné liště.

Viktorie Plívová, vedoucí tiskového oddělení a tisková mluvčí

Z klubů...

KUTNÁ HORA „SLUNÍČKO“

Co jsme zvládli v roce 2011

Tak jako každý rok, plynul i tento rok v dobré náladě .

Snažili jsme se náš plán akcí dodržet, ale člověk miní a příroda mění. Tak se stalo, že se Sněhuláci stavěli z novinového papíru a podařilo se i do řady vyrovnat sněhuláky z plyše. Krmení lesní zvěře se oproti předchozí akci vydařilo a zvířátka si mohla pochutnávat na kaštanech, tvrdém chlebu a pečivu i s nějakými drobtý od cukroví. Díky grantu ze Středočeského Krajského úřadu , jsme měli i velké překvapení pro děti v podání nové molitanové sestavy , míčků, počítačů, koberce a dalších věcí. Vítání JARA s karnevalem a tombolou má velký ohlas i v široké veřejnosti a akce se vyvedla nad očekávání. Matějská pouť Praha – co dodat? Akce je milována a stále se nám na tento výlet hlásí spousta lidiček, jelo nás 85 a moc se líbilo. Všichni se už těší na příští setkání s dětmi z dětského domova ze Zruče nad Sázavou, které jezdí s námi. Opékání buřtíků je super věc, baštit, hrát si, zpívat, a být v prima společnosti se jen tak zase nenaskytne. Odemykání potůčků a řek je již tradice. Tentokrát se to odehrávalo s Vílou Amálkou, která děti seznamovala s historií Kutné Hory a došli jsme opět až k Velkému rybníku na zasloužené občerstvení. Šli s námi i chovanci u ústavu Barborka. Na den dětí jsme se nějak nesešli, protože akcí v tomto podání bylo moc. Týdenní pobyt na chatě Barka se vydařil na 100% . Prostě super, jak parta účastníků tak počasí. Další akce jsme smrskli do jedné, zato ale pořádné. Vítání podzimu a Drakiáda se vyvedli, sešlo se spousta lidiček i z širokého okolí. Měli jsme v klubu Sluníčko návštěvu z České televize, která natáčela do pořadu POMÁHEJME SI. Mikulášská besídka v tradici a zvycích. Vánoční posezení se svíčkami, cukrovím a koledami, hře na kytary a popíjením voňavého čaje, ale i punče pro dospěláky. Tak HURÁ do dalšího, snad také skvělého roku.

S úsměvem jde vše líp

Klub SLUNÍČKO Kutná Hora
Lebedová Eva

Redakční rada:

Bc. Martina Smolíková, Marie Havlíčková

(224 817 438, 224 817 393)

Vydává Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR,o.s.

Karlínské nám. 12

186 03 Praha 8 – Karlín

(pro vlastní potřebu)

fax: 224 817 438 e-mail: asociace@arpzpd.cz http:// www.arpzpd.cz